

MEDIJSKA PISMENOST

MEDIJSKA PISMENOST ključna kompetencija 21. stoljeća i uključuje sposobnosti pristupa medijima, analize, vrednovanja i stvaranja medijskih poruka u različitim oblicima. Tri su dimenzije medijske pismenosti: tehničke kompetencije, kritičko razmišljanje i proizvodnja sadržaja.

MEDIJSKA PISMENOST RAZVIJA

- sposobnost korištenja medija, društvenih mreža i komunikacijskih platformi
- stvaranje, te odgovorno i etičko dijeljenje sadržaja i poruka
- razvijanje kritičkog promišljanja
- razvijanje vještina analize i vrednovanja medijskih sadržaja i oglašivačkih poruka
- potrošačku pismenost
- uključuje razumijevanje namjere i svrhe oglašavanja
- prepoznavanje i razumijevanje tehnika i postupaka koje oglašavanje i tržišno komuniciranje koriste da nešto prodaju

ME•))IJSKA PISMENOST

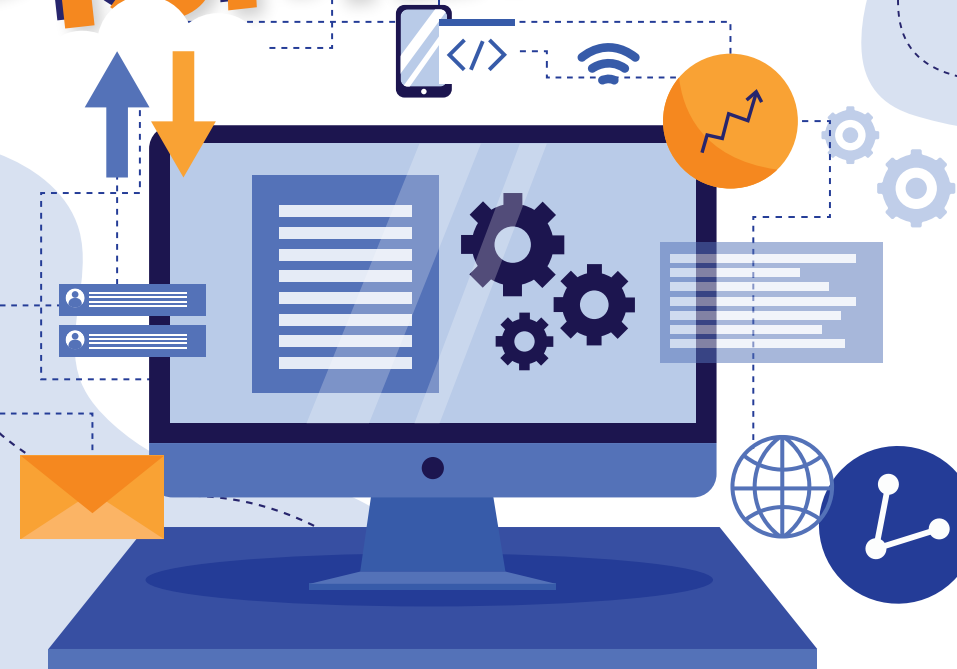

Središnji državni ured
za demografiju i mlade

DOBRE
priče

Projekt "Medijska pismenost za mlade na potresom stradalim područjima Sisačko-moslavačke županije - faza 2" financiran je sredstvima Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade.

ME•))IJSKA PISMENOST

INFORMACIJSKI POREMEĆAJ

Ubrzan razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija promijenili su način na koji se vijesti kreiraju, prezentiraju, dijele, pronalaze i konzumiraju. **Dezinformacije, misinformacije i malinformacije** su štetni sadržaji koji kreiraju informacijski poremećaj u kojem je teško razlikovati vjerodostojnu od obmanjujuće ili lažne informacije.

FAZE INFORMACIJSKOG POREMEĆAJA

1. Kreiranje
2. Medijska produkcija
3. Distribucija

DEZINFORMACIJE

Dezinformacije su netočno i namjerno stvorene kako bi obmanule javnost, naštetile nekoj osobi ili organizaciji, te ostvarile neki interes

VRSTE DEZINFORMACIJA

- LAŽNA VEZA (naslov, vizuali i druga oprema nisu u skladu sa sadržajem)
- LAŽNI KONTEKST (izvorni sadržaj dijeli se u drugom kontekstu)
- IZMIJENJENI SADRŽAJ (izvorna informacija ili slika izmijenjena da zavara (fotomontaža, deepfakes)
- IZMIŠLJENI SADRŽAJ (novi sadržaj koji je potpuno lažan, dizajniran da zavara i prouzroči štetu)

KLJUČNE ODREDNICE DEZINFORMACIJA SU

- 🕒 Povjerljivost
- 🕒 Namjera
- 🕒 Šteta

DEZINFORMACIJE

AKTERI DEZINFORMACIJA

Kreatori - To su nalogodavci i izvršitelji koji „kreiraju“ dezinformacijsku kampanju kako bi ostvarili neki interes (politički, ekonomski).

Djelitelji - Nakon što je poruka objavljena, može se reproducirati i dijeliti društvenim medijima i drugim kanalima nebrojeno puta. Mogu ju dijeliti različiti akteri s različitim motivima

Primatelji

MISINFORMACIJE (pogrešne informacije)

- informacije koje su neistinite, ali nisu stvorene s namjerom nanošenja štete
- zavaravajuće ili netočne informacije koje ljudi dijele jer vjeruju da su točne,
- pogrešne informacije koje se prezentiraju kao činjenice pojavljuju se u različitim oblicima, uključujući tekstove, videa, fotografije i ilustracije, a mogu izgledati i kao vijest

MALINFORMACIJE (zlonamjerne informacije)

- točne informacije koje se temelje na stvarnosti, ali koriste se za nanošenje štete nekoj osobi ili organizaciji (dijeljenje bez pristanka nečijih intimnih fotografija i videa nanošenje štete nekoj osobi)